

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. október 20.

OLASZ NYELV

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

Általános útmutató

A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.
- Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.
- A vizsgázó válaszaiban előforduló nyelvtani és helyesírási hibák csak akkor befolyásolják az adható pontszámot, ha miattuk *érthetetlen* a válasz.
- Minden részfeladatra egy pont adható. Plusz pont vagy fél pont nem adható!

Compito 1 (9 punti)

1. sei / 6 anni
2. due / 2
3. capodanno / compleanno
4. compleanno / capodanno
5. pranzo
6. fiore (di stoffa)
7. lavori
8. l'idea / il consiglio / il suggerimento
9. bianco

Compito 2 (7 punti)

10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
H	E	B	D	F	A	G

Compito 3 (10 punti)

17. imparare
18. a una festa
19. più
20. gli amici
21. innamorato
22. fiori
23. frequentare
24. epoca
25. sposati
26. adorabili

Compito 4 (7punti)

27. formaggio
28. primo
29. discussione
30. campeggio
31. possibilità
32. stelle
33. mari

NYELVHELYESSÉG

- **A nyelvhelyességi vagy helyesírási hibával leírt megoldás nem fogadható el!**
- Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. **Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.**
- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.

Compito 1 (4 punti)

1. per
2. in
3. all'
4. alle

Compito 2 (6 punti)

5. quella
6. dei
7. in
8. mio
9. bel
10. i giorni

Compito 3 (4 punti)

11. potrà
12. seguiranno /seguono
13. si sposteranno / si spostano
14. arriveranno / arrivano

Compito 4 (4 punti)

15. me
16. noi
17. l'
18. ci

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

- **A feladatokat tartalmi szempontok alapján kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.**
- Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. **Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.**
- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.

Compito 1 (6 punti)

1.	2.	3.	4.	5.	6.
F	D	B	H	G	A

Segnali stradali che forniscono indicazioni di servizi utili**Esempio**

Il segnale RIFORNIMENTO indica un impianto di distribuzione di carburante lungo la viabilità extraurbana.

1.

Questo segnale indica i punti di fermata degli autoservizi di pubblico trasporto extraurbani. Sul quadrato bianco c'è il simbolo nero di un autobus.

2.

Questo segnale indica agli utenti la frequenza d'onda sulla quale possono ricevere le notizie utili per la circolazione stradale.

3.

Il segnale con il cucchiaino e la forchetta incrociati indica la vicinanza di un ristorante. Sulle autostrade il simbolo può essere inserito nei preavvisi di area di servizio.

(pausa)

4.

Il segnale AUTO SU NAVE posto nelle vicinanze di un porto, all'ingresso di un centro abitato, lungo il percorso verso il porto, avvia ai moli o punti di imbarco autoveicoli su navi traghetto.

5.

I segnali PARCHEGGIO DI SCAMBIO con tram indicano o avviano verso un parcheggio di scambio vicino ad una fermata o a un capolinea di mezzi di trasporto o di itinerari pedonali. Nella parte in basso a destra del segnale possono essere inserite le indicazioni essenziali relative alle destinazioni o ai numeri distintivi delle linee di pubblico trasporto disponibili.

6.

Il segnale di PRONTO SOCCORSO indica un posto sanitario organizzato per interventi di primo soccorso. Nel quadrato bianco si vede una croce rossa.

(adattato da <http://www.diritto24.ilsole24ore.com>)

Compito 2 (9 punti)

	vero	falso
7.		X
8.		X
9.		X
10.		X
11.	X	
12.	X	
13.	X	
14.		X
15.	X	

Città o campagna?

Carolina:

Vivevo in paese, fra gente pettegola e curiosa. Da vent'anni vivo in una piccola città dove tutto è a portata di mano. Qui c'è ancora la possibilità di avere una casa in centro con il giardino, come da una mia amica. Io lo chiamo il "giardino segreto".

Elisa:

Preferirei vivere in campagna piuttosto che in città, circondata dal verde, dal profumo dei fiori selvatici e da alberi, tanti alberi, e un fantastico orto, e svegliarmi al mattino con il cinguettio di cardellini e passerotti. Questo è il mio sogno e, naturalmente, odio il caos!

Sandro:

Io non cambierei mai la vita nel mio paese di campagna con quella caotica, avvelenata ed innaturale della città, anche se rispetto opinioni diverse dalla mia.

Emilio:

Vivo in un paesino, odio viverci, tutti ti conoscono, tutti sanno anche quando respiri, quindi preferirei vivere in una grande città dove conosci solo gli amici che ti fai, punto.

Chiara:

A me piacerebbe vivere in una città piena di gente e turisti. Ma quando sono stanca è bene fare una piccola vacanza in un posticino tranquillo.

(pausa)

Simone:

Adoro vivere in campagna: dove abito io, a 200 metri ci sono il fiume e un sacco di campi, dove posso divertirmi con il mio motorino.

Francesca:

Secondo me, la migliore è sicuramente la vita di città, perché è molto più semplice come vita: quasi sempre si trova molto velocemente ciò di cui si necessita, per esempio i negozi, i supermercati, gli ospedali sono molto più facili da raggiungere che dalla campagna.

Alessandro:

Sono un tipo che non ama il caos, e dove mi trovo adesso c'è quello che mi serve: campagna, pace e tranquillità. Se proprio dovessi vivere in città, tornerei solo a Bologna, perché non è ancora troppo grande e caotica.

Luigi:

In campagna devi salutare tutti, tutti devono sapere chi sei quando ti vedono in giro, è una sensazione orribile! In città puoi essere tranquillamente nessuno, lì mi sento molto più libero.

(adattato da <http://it.answers.yahoo.com>, da <http://doc.studenti.it> e da <http://www.spazioasperger.it/>)

Compito 3 (9 punti)

(16) un po' di / poco

(17) caffè

(18) pasta

(19) (le) abitudini

(20) il pranzo

(21) adulti

(22) (le) sei / 6

(23) leggera

(24) locali

Le abitudini alimentari degli italiani

Molti italiani a colazione non mangiano quasi niente: a casa, prima di uscire, prendono solo un caffè, oppure un cappuccino e un cornetto al bar. In Italia esistono diversi tipi di caffè: ristretto, lungo, doppio, macchiato (con un po' di latte), corretto (con l'aggiunta di cognac, sambuca ecc.), oppure decaffeinato (senza caffeina). Al Sud, in estate, si può gustare la granita di caffè, che è fatta di ghiaccio tritato e lavorato al caffè.

Negli ultimi anni si assiste a un cambiamento delle abitudini alimentari. Per esempio la colazione è diventata più abbondante ed è diminuito il consumo quotidiano di pasta.

(pausa)

Il pranzo rimane il pasto principale della giornata, può variare però secondo le abitudini o le necessità personali: c'è chi può tornare a casa e chi va al ristorante o chi si limita a fare uno spuntino al bar.

Spesso le famiglie italiane si riuniscono per il pranzo della domenica, che è più ricco e sostanzioso. Di solito, per questa occasione, si preparano piatti tipici della regione o della città di appartenenza. La merenda, a metà pomeriggio, è un appuntamento fisso per i bambini. Ci sono anche adulti a cui piace bere una tazza di tè e mangiare qualcosa.

(pausa)

Prima di cena, prendere l'aperitivo è un'occasione per incontrarsi e fare due chiacchiere. L'aperitivo comincia verso le sei di sera e può andare avanti anche fino alle dieci, dieci e mezzo.

Gli italiani cenano verso le otto, otto e mezzo di sera. La classica cena italiana è più leggera del pranzo, spesso è composta da una zuppa, un secondo a base di verdure, uova o formaggio e la frutta.

Insomma, gli italiani sono un popolo di tradizionalisti che non vuole abbandonare il classico piatto di pasta e le tante altre specialità locali, ma i ritmi di vita sempre più frenetici ci costringono ad un cambiamento delle nostre abitudini alimentari.

(adattato da: <http://www.zanichellibenvenuti.it/wordpress/?p=681>)

Átváltási táblázat

Feladatpont	Vizsgapont
24	33
23	32
22	30
21	29
20	28
19	26
18	25
17	24
16	22
15	20
14	19
13	17
12	16

Feladatpont	Vizsgapont
11	15
10	13
9	12
8	11
7	9
6	8
5	7
4	5
3	4
2	2
1	1
0	0

ÍRÁSKÉSZSÉG

Általános útmutató

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy **a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni**.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	6
Nyelvhelyesség	6
Összesen	12

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom és a szöveg hosszúsága* szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó megvalósította-e a kommunikációs szándékot, azaz megfelelően dolgozta-e ki a témát; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Nyelvhelyesség

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg érthető-e az olvasó számára, az esetlegesen előforduló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák a megértést nem akadályozzák-e.

Értékelési skála (első feladat)

Tartalom és a szöveg hosszúsága

6 pont	5–4 pont	3–1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célt; megfelelően dolgozta ki a feladat minden részletét. A szöveg nem rövidebb, mint a megadott hosszúság. (50-80 szó)	A vizsgázó nagyrészt megvalósította a kommunikációs célt; egy-két részlettől eltekintve általában megfelelően dolgozta ki a feladatot.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célt; félreértette, illetve nem megfelelően dolgozta ki a feladat bizonyos részeit.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célt; félreértette, illetve nem megfelelően dolgozta ki a feladatot. A szöveg terjedelme nem éri el a 25 szót.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 120 szót**, *A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **25 szónál rövidebb**.

Nyelvhelyesség

6 pont	5–4 pont	3–1 pont	0 pont
A szöveg az olvasó számára tökéletesen érthető és követhető, hibátlan vagy csak kevés hibát tartalmaz.	A szöveg az apróbb nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) pontatlanságok ellenére az olvasó számára nagyjából érthető és követhető.	A szöveg a nyelvi (mon-dattani, alaktani, helyesírási) pontatlanságok miatt nehezen érthető és követhető, illetve félreérthető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt nem érthető és nem követhető.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	6
Hangnem, az olvasóban keltett benyomás	2
Szövegalkotás	3
Szókincs, kifejezőmód	5
Nyelvhelyesség, helyesírás	5
Összesen	21

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom és a szöveg hosszúsága* szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta őket; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme és stílusa megfelel-e a közlési szándéknak, valamint az írásmű szerzője és olvasója közötti viszonyoknak; hogy az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

Szövegalkotás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok elrendezése és a szöveg gondolatmenete, megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés; hogy a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (előre- és visszautalás eszközei, névmások, kötőszók stb.).

Szókincs, kifejezőmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat a középszintnek megfelelő változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy az esetlegesen előforduló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák mennyiben akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljes egészében megértse.

Értékelési skála (második feladat)*Tartalom és a szöveg hosszúsága*

6 pont	5–4 pont	3–1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően kidolgozott. A szöveg nem rövidebb, mint a megadott hosszúság. (100-120 szó)	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül kettőt megfelelően dolgozott ki, a harmadikat csak részben (5 pont), illetve egy irányító szempontot megfelelően, a másik kettőt részben (4 pont).	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a harmadikat egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A szöveg terjedelme nem éri el az 50 szót.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 180 szót**, *A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **50 szónál rövidebb**.

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg a szövegfajtnak és a szerző és az olvasó közötti kapcsolatnak megfelelő hangnemben íródott, az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.	A szöveg hangneme következetlenséget mutat, az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.	A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő, elkülönül a bevezetés, tárgyalás és a befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok általában szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra, hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető.

Szókincs, kifejezés mód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos, viszonylag bő szókincs jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a szöveg megértését.	A szöveg kevésbé változatos, helyenként egyszerű, de még a téma és a közlési szándék szempontjából elfogadható. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néhány helyen jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs nagyon egyszerű, nem a témának és a közlési szándéknak megfelelő. A szóhasználat több helyen jelentősen megnehezíti a szöveg megértését.

Nyelvhelyesség, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg kevés nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban nem befolyásolják a megértést.	A szöveg több nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, vagy csak néhány nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek nehezítik a szöveg megértését.	A szövegben sok olyan nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba van, amelyek a megértést jelentősen megnehezítik, valamint sok, a megértést nem befolyásoló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba is előfordul benne.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt több helyen nem érthető.